

۱۰ راهکار برای جذب کودکان به محافل محرمی

من غم مهر حسین باشیر

از مادر گرفتیم

حضور در محافل و هیئت‌های مذهبی فرصت خوبی برای آشنایی کودکان با معارف و آموزه‌های دینی است. چراکه آنها به‌دلیل فطرت پاک‌ی که دارند راحت‌تر تحت تأثیر محیط اطراف خود قرار می‌گیرند. با این حال حضور در آنجا در صورت توجه‌نکردن به مواردی، ممکن است برای فرزندان خسته‌کننده باشد و حتی دلزدگی به همراه بیاورد، برای اینکه کودکان هنگام حضور در هیئت‌ها و مراسم مذهبی خسته نشوند و بتوانند با محیط انس بگیرند بهتر است این چند راهکار ساده رعایت شود تا آنها در ماه محرم با حسین زیستن و از حسین آموختن و مهریانی و همدلی را زیر پرچم ولوی اهل‌بیت(ع) بیاموزند.

چندسالی است که در برخی هیئت‌ها، محلی را برای بازی و نگهداری کودکان اختصاص می‌دهند اما هنوز هم هستند هیئت‌هایی که جای اختصاصی برای کودکان ندارند و بچه‌ها در تمام‌زمان برگزار هیئت‌باید در کنار والدین خود بمانند و همین موضوع باعث خستگی آنها می‌شود و والدین را مجبور می‌کند تا هیئت را نیمه کاره‌ها کنند و به منزل بازگردند. بنابراین اگر فرزند خردسال دارید که در کی از شرایط هیئت و عزاداری‌ماه محرم ندارد بهتر است هیئتی را انتخاب کنید که نزدیک به منزل تان باشد.

تهیه کردن وسایلی مانند شال عزا، لباس مشکی و کتاب‌های داستانی مرتبط با ماه محرم و زندگی اهل‌بیت(ع) می‌تواند راهکار خوبی برای آشنایی کودکان باشد. در مراسم خانگی با هیئت‌های کوچک برای مشارکت دادن کودکان بهتر است که کارهایی از قبیل پخش کردن کتاب دعا، تعارف دستمال کاغذی، خرما و قندآب‌های ساده را به آنها بسپارید تا هم در امور هیئت هم مشارکت داشته باشند و هم نیکی کردن به دیگران را در این‌ماه یاد بگیرند.

بچه‌ها بایندن گریه کردن والدین خصوصاً مادرشان، غصه‌دار می‌شوند، چرا که کودکان به‌ویژه در سنین پایین فرق گریه برای امام حسین(ع) و گریه‌های دیگر را درک نمی‌کنند بنابراین بهتر است علت گریه کردن تان را برای فرزندان به‌ساده‌گی توضیح دهید اگر به احساسات کودکان در مراسم مذهبی توجهی نداشته باشید باعث می‌شوید تا تصویری منفی از مجالس مذهبی در ذهن کودکان شکل بگیرد و نسبت به حضور در آن محافل بی‌توجهی نشان دهند.

اگر در هیئتی که حضور دارید، محلی برای کودکان در نظر گرفته نشده، بهتر است برای نشستن جایی را انتخاب کنید که کودکان دیگر هم حضور دارند تا بتوانند زمان ماندن شما در هیئت را به‌راحتی سپری کنند و حوصله‌شان سر نرود. هم‌راهِ خودتان وسایلی همچون دفتر نقاشی، کتاب رنگ‌آمیزی و مداد رنگی، عروسک، خمیر بازی و ماشین یا اسباب‌بازی‌های بی‌صدا که مزاحم حاضران در هیئت نمی‌شوند، همراه‌تان ببرید. یادتان باشد کودکان در هر حالتی نیاز به توجه والدین دارند، حین برگزاری مراسم از کودک خود غافل نباشید. گاهی با او صحبت و به فرزندتان توجه کنید تا احساس نکند که حضور در روضه مانع توجه شما به او شده است.

کودکان خیلی سریع تحت تأثیر احساساتی همچون گرسنگی، تشنگی و خواب‌آلودگی قرار می‌گیرند، هنگام حضور در هیئت حتماً مقداری خوراکی سالم همراه خود داشته باشید، بهتر است در خانه میوه پوست بگیرید و با قرار دادن در ظرف مناسب، همراه خود ببرید. مقداری بیسکویت، شیرینی، شیشه آب یا شربت و لیوان پلاستیکی هم می‌تواند کمک خوبی برای تان باشد تا ناچار نباشید برای تهیه آب و خوراکی مراسم را ترک کنید یا از جای تان بلند شوید.

اگر هنگام گوش دادن به سخنرانی یا عزاداری فرزندان سؤالاتی را درباره ماجرای شهادت امام حسین(ع) پرسید، بدون اینکه جواب او را به پایان هیئت موکول کنید با زبانی ساده و کودکانه و بدون ذکر جزئیات ماجرا را برایش توضیح دهید. توضیح دادن مهربانی‌های امام حسین(ع) و حضرت زینب(س) با کودکان و اطرافیان، تعریف کردن داستان‌هایی از کودکی امام حسین(ع) و اینکه در نهایت انسان‌های بد ایشان را به شهادت رساندند می‌تواند راهکار خوبی برای آشنایی کودکان با این واقعه باشد.

در بیشتر هیئت‌ها رسم بر این است که زمان عزاداری، چراغ‌ها را خاموش می‌کنند این موضوع ممکن است برای برخی کودکان آزاردهنده باشد و باعث ترس آنها از تاریکی شود، بهترین راه برای مادرائی که فرزندشان از تاریکی می‌ترسد این است که به بیرون هیئت و جایی که چراغ‌ها روشن است بروند یا مسئولان هیئت تدابیری را بیندیشند که در قسمت بانوان که حضور بچه‌ها بیشتر است، تعدادی از چراغ‌ها روشن بگذارند.

برای اینکه زودتر به مراسم عزاداری برسید بهترین راه این است که کودکان را زودتر برای لباس پوشیدن و آماده‌شدن ترغیب کنید تا مجبور نباشید با عجله یا دعوا کردن او را مجبور به پوشیدن لباس کنید. بر خورد تند و تحکم‌آمیز شما در ذهن کودک ثبت و با این کار از رفتن به هیئت دازده می‌شود. اینکه فرزند شما شاهد این باشد که رفتار شما در این ایام بهتر از زمان‌های دیگر است تأثیر بسیار مثبتی روی او خواهد گذاشت.

اگر کودکان را تازه از پوشک گرفته‌اید، حتما جایی را برای نشستن انتخاب کنید که نزدیک به سرویس بهداشتی باشد تا مجبور نباشید چندین بار برای رفتن به سرویس مسیر طولانی را تردد کنید.

استمرار داشتن برای حضور در برنامه‌های مذهبی اهمیت زیادی در رشد شخصیت دینی کودکان دارد و حضور در آنجا نباید به دهه اول محرم یا برخی روزهای خاص محدود شود. در روزهای مختلف سال می‌توانید علاوه بر حضور در هیئت‌ها، برای اقامه نماز در مسجد محل هم حضور پیدا کنید تا فرزندان با محیط‌های مذهبی بیشتر مانوس شود. البته که متولیان مسجد نیز باید محیط مسجد را برای حضور کودکان آماده کنند تا تصویری دلپذیر در ذهن آنها باقی بماند.

سبک زندگی

عزاداری مردمان تهران قدیم در چندقاب

این سبک زندگی، سند افتخار ماست

سیاه پوشی، نخل گردانی، زنجیرزنی، نذری دادن و... که از صدها سال پیش میان مردم این سرزمین رایج بوده، تا امروز نسل به نسل ادامه داشته و در گذر زمان نه تنها کم رنگ نشده بلکه بر شکوه و جلال آن افزوده شده‌است. در این چند قاب بخشی از رسم‌های عزاداری محله‌های تهران قدیم را می‌بینید.

اصلاً حسین جنس غمش فرق می کند

در این روزها و شب‌های عاشقی، هیئت کجا برویم؟

گزارش سعیده مرادی روزنامه‌نگار

آنهایی که در خیمه امام حسین(ع) بزرگ شده‌اند، همیشه پیش از فراز سسیدن این ایام هم با تونق تراحت‌تر بتوانند انتخاب کنند که هیئت کجا بروند.

هیئت بیت‌العباس(ع) سخنران: حجت‌الاسلام محسن حنیفی مداح: حاج محسن عرب‌خالقی مدت برگزاری: ۶ تا ۷ مردادماه ساعت روضه: ۲۲:۴۵ نشانی: امین حضور، کوچه جاویدی، نبش کوچه آقاعزیز، مدرسه مکتب‌الامیر	هیئت میثاق‌باشدا سخنران: حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان مداحان: حاج امیر عباسی و کربلایی فرید پدرا فشان مدت برگزاری: ۷ تا ۷ مردادماه هر شب نشانی: بزرگراه شهید چمران، پل مدیریت، مسجد دانشگاه امام صادق(ع)	روضة مکتب‌المهدی(عج) سخنران: شیخ عباس صراف مداحان: حاج سعید خرازی و حاج محمد کمیل مدت برگزاری: ۶ تا ۶ مردادماه هر شب ساعت روضه: ۲۲ نشانی: خیابان نیرد شمالی، کوچه شهید اسماعیل ثانی	هیئت روضه‌الشهدا سخنران: حجت‌الاسلام مسعود تاج مداح: حسین محمدی‌فام مدت برگزاری: ۷ تا ۷ مردادماه هر شب ساعت روضه: بعداز نماز مغرب و عشا نشانی: سسر دار جنگل، بهار غربی، بالاتر از میدان استاندارد	حسینیته حضرت ابالفضل(ع) سخنران: حجت‌الاسلام صادقی واعظ مداح: حاج حسین خلجی مدت برگزاری: ۶ تا ۶ مردادماه هر شب ساعت روضه: ۲۱ نشانی: تهرانپارس، بالاتر از فکله سوم، خیابان ۲۰۲ شرقی
هیئت بین‌الحریمین سخنران: شیخ ناصر خلاج مداحان: کربلایی جواد مقدم و کربلایی محمد رضا میرزاخانی مدت برگزاری: ۷ تا ۷ مردادماه هر شب ساعت روضه: ۲۱ نشانی: میدان شهدای هفتم‌تیر، ورزشگاه شهید شیرودی	آستان مقدس امامزاده صالح(ع) پیش‌منبر خوانی: حسین عرب سخنران: شیخ حسین انصاریان مداح: محمدحسین پویانفر مدت برگزاری: ۷ تا ۷ مردادماه ساعت روضه: ۲۰:۴۰ نشانی: میدان تجریش، آستان مقدس امامزاده	حسینیته گریلا پیش‌منبر خوانی: امیرضا غاقراری سخنران: حجت‌الاسلام سیدحسین آقامیری مداحان: رضا هلالی، علی پورکاوه و سجاد محمدی مدت برگزاری: ۷ تا ۷ مردادماه ساعت روضه: ۲۱ نشانی: بلوار اندرزگو	حسینیته هدایت سخنران: استاد شیخ حسین انصاریان مداحان: کربلایی نریمان پناهی، حاج سیدمهدی میرداماد و حاج علی کرمی مدت برگزاری: ۶ تا ۶ مردادماه ساعت روضه: ۶:۳۰ صبح نشانی: میدان قیام، خیابان ری، کوچه رقیب‌دوست	

چطور آداب نذری دادن و نذری گرفتن را رعایت کنیم

رزق ما می‌رسد از خوان ابا عبدالله

سنت نذری دادن، قبل از اسلام و در همه ادیان وجود داشته است. قرآن کریم داستان نذر همسر عمران و حضرت مریم را در سوره‌های آل عمران و مریم، نقل کرده و عمل به نذر را یکی از ویژگی‌های «عبادالر حمن» –در سوره انسان– بر شمرده است. اما نذری دادن در ایام‌ماه محرم بیش‌تر از سایر ماه‌های سال در میان شیعیان مرسوم است. در روایات آمده است زمانی که زنان بنی‌هاشم برای شهادت امام حسین(ع) و یاران با وفایشان به عزاداری پرداختند، امام سجاد(ع) نخستین فردی بودند که برای این زنان غذا تهیه و به‌عنوان نذری آنان را اطعام کردند. این شیوه نذری دادن نسل به نسل منتقل شده و تا به امروز نیز ادامه دارد و به‌عنوان اصلی جدایی‌ناپذیر از سوگواری‌ها شناخته می‌شود. اما نذری دادن نمایان‌کننده مجموعه‌ای از ارزش‌های اسلامی و انسانی است که در آن می‌توان همپاری و دوستی مردم را به‌ویژه در شرایط نامساعد فعلی اقتصادی مشاهده کرد برای همین هنگام نذری دادن و نذری گرفتن باید چند نکته را رعایت کنیم.

براییای موبک‌های کوچک و بزرگ در معابر و نذری دادن در آنها یکی از نمادهای رسیدن‌ماه عزاست. اما صحنه دل‌آزری که بارها و بارها مشاهده شده، رها کردن لیوان‌های یکبار مصرف در اطراف موبک‌ها و آلوده کردن خیابان‌هاست، برای همین، صاحبان موبک‌ها تهیه کیسه‌های زیاده و قرار دادن آنها در دسترس مردم می‌توانند کمک بزرگی به پاک‌بازان شهرداری و آلودگی اطراف موبک نیز جلوگیری کنند. در مقابل شهروندان نیز بعداز صرف جای یا شربت و... با ریختن زیاده در سطل یا کیسه‌های زیاده یا در صورت نبود سطل، حمل آن تا نزدیک‌ترین سطل زیاله می‌توانند کمک مؤثری در پاکیزگی شهر داشته باشند.

مسدود کردن خیابان برای گرفتن یک لیوان شربت یا چای و... از صحنه‌هایی است که در این ایام زیاد به چشم می‌آید. خودروهایی که جلوی موبک‌ها دوبله توقف می‌کنند و موتور‌هایی که بی‌نظم در جلوی موبک‌ها می‌ایستند و سرشنیان آن با خیال راحت به نوشیدن چای و شربت مشغول می‌شوند درحالی‌که با ایجاد مزاحمت برای دیگران و گرفتن حق الناس به گردن خود عمل نااوانی را مرتکب می‌شوند.

استفاده از ظرف‌های یکبار مصرف اگرچه باعث راحت‌تر شدن کار در هیئت و موبک‌ها شده اما در مقابل آلودگی محیط‌زیست را به‌دنبال داشته است، با استفاده کمتر از آنها و استفاده از ظرف‌ها و لیوان‌های شیشه‌ای، پلاستیکی و ملالین می‌توان گام بزرگی در کاهش آلودگی محیط‌زیست در ایام محرم برداشت. این کار را در نذری‌های خانگی هم می‌توان انجام داد و هنگام دادن نذری به همسایگان، دوستان و اقوام، بشقاب و کاسه‌های موجود در خانه را جایگزین ظرف‌های یکبار مصرف کرد.

سنج و طبلی‌هایی که تا پس از نیمه شب به صدا درمی‌آید و مانع استراحت شهروندان می‌شود و سر و صدایی که تا نیمه‌شب به گوش می‌رسد یکی از موارد حق الناسی است که به گردن مسئولان هیئت‌ها و مرک‌هاست. در حالی‌که مسئولان هیئت می‌توانند طوری برنامه‌ریزی کنند که مراسم عزاداری آنها تا ساعات نیمه شب ادامه پیدا نکند.

نذری که حتما نباید قیمه و قورمه و عدس‌پلو یا شله‌زرد و... باشد گاهی وقت‌ها می‌توان با نذر اهدای خون، جان چند بیمار را نجات داد. نیاز به خون از همه گروه‌های خونی یکی از نیازهای است که در تمام روزهای سال وجود دارد و می‌توان آن را به ایام محرم محدود نکرد اما در صورتی که نذر عقب‌افتاده دارید، می‌توانید نذرات را در ماه محرم ادا کنید.

اگرچه مرسوم شده که بیشتر نذری‌ها مواد غذایی و آشامیدنی است اما می‌توان نذرهای دیگری هم غیر از غذا و نوشیدنی برای این ایام در نظر گرفت. نذر تهیه لباس، روسری یا چادر مشکی برای نیازمندانی که توانایی تهیه لباس برای ایام محرم را ندارند می‌تواند ایده خوبی باشد. برای ترویج فرهنگ کتابخوانی که مورد تأکید مقام معظم رهبری نیز هست، می‌توان خرید کتاب یا لوح فشرده سخنرانی‌های تفکر پراگتیز نذر و این لوح‌ها و کتاب‌ها را به مراکز فرهنگی، مساجد یا شرکت‌کنندگان در هیئت، اهدا کرد.

کمک مالی به نیازمندان یسا تهیه چیزی به برای نفع‌رسانی که توانایی مالی خرید چیزی به ندارند، یکی دیگر کارها و نذرهایی است که می‌توان در ایام محرم به آن جامعه عمل بوبانند.

نذر روزه گرفتن در ایام محرم غیر از روز عاشورا– ختم قرآن و ختم صلوات از دیگر نذرهای معنوی است. این نذرها تأثیر زیادی هم در تزکیه نفس و ارتقای روحی انسان دارد.

یکی دیگر از نذرهایی که چند سالی است ابتدا در پیاده‌روی اربعین و سپس در ایام عزاداری سید و سالار شهیدان کم و بیش شاهد آن هستیم، نذر جمع آوری زیاله‌های ریخته شده روی زمین است. با این نذر ضمن کمک به تزکیه نفس، به فرهنگسازی برای شهروندان دیگر نیز منجر می‌شود که زیاله‌های خود را به جای ریختن روی زمین، داخل سطل‌ها بریزند یا به کیسه‌های زیاله انتقال دهند.

نذر برگزاری کلاس‌های آموزشی برای دانش‌آموزان کم‌برخوردار، خرید کتاب، نوشت‌افزار و وسایل آموزشی برای دانش‌آموزان نیازمند یا تقبل هزینه سالانه تحصیل دانش‌آموزان خانواده‌های کم‌برخوردار، تجهیز مدارس مناطق محروم به امکانات و تجهیزات آموزشی و نذر کردن برای تقبل هزینه ترک اعتیاد جوانان، تأمین سرپناه برای کارتن‌خواب‌ها، سر و سامان دادن به اوضاع کودکان کار یا درمان افراد بی‌بضاعت از دیگر مواردی است که می‌توان به آنها اهتمام کرد. چه فرصتی بهتر از ماه محرم برای اصلاح برخی رفتارها و ترویج نیکو کاری.